

Total No. of Printed Pages—4

4 SEM FYUGP GGRC4B

2026

(May/June)

GEOGRAPHY

(Core)

Paper : GGRC4B

(Political Geography)

Full Marks : 45

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×5=5

Answer the following as directed :

- (a) আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু কানাডাৰ মাজৰ সীমাক _____
সীমা হিচাপে গণ্য কৰা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

The boundary between the USA and
Canada is considered as _____ boundary.

(Fill in the blank)

26P/1437

(Turn Over)

(2)

- (b) কংগো নদীয়ে _____ আৰু _____ ৰ মাজত সীমা গঠন কৰিছে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

The Congo River forms the boundary between _____ and _____.

(Fill in the blanks)

- (c) মিউনিখত অৱস্থিত Institute of Geopolitics এইচ. জে. মেকিংগাৰ / এফ. বাটজেল / কে. হাউশোফাৰে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

The Institute of Geopolitics at Munich was founded by H. J. Mackinder / F. Ratzel / K. Haushofer.

(Choose the correct answer)

- (d) SAFTAৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of SAFTA.

- (e) ভাৰতত ভোটদান আচৰণক প্ৰভাৱিত কৰা যি কোনো এটা কাৰক উল্লেখ কৰা।

State any one factor influencing the voting behaviour in India.

2. তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

5×4=20

Write short notes on any four of the following :

- (a) ভূ-ৰাজনীতিৰ ধাৰণা আৰু উৎপত্তি

Concept and evolution of Geopolitics

26P/1437

(Continued)

(3)

- (b) সীমান্ত অঞ্চল আৰু সীমাৰ মাজৰ প্ৰধান পাৰ্থক্যসমূহ
Major differences between frontier and boundary

- (c) ভাৰত আৰু পাকিস্তানৰ মাজৰ পানী বিতৰণৰ সংঘাত
Water-sharing disputes between India and Pakistan

- (d) জেৰিমেণ্ডাৰিং
Gerrymandering

- (e) দেশৰ উপাদান হিচাপে 'অৱস্থান'
Location as an attribute of State

3. ৰাজনৈতিক ভূগোলৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ সম্বন্ধে চমু আলোচনা কৰা। ৰাজনৈতিক ভূগোলৰ যি কোনো দুটা পদ্ধতিৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।
3+3+4=10

Give a brief note on the nature and scope of political geography. Describe any two approaches of political geography.

অথবা / Or

State আৰু Nationৰ সংজ্ঞা দিয়া। দেশৰ ভৌগোলিক উপাদানসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা আৰু বিশেষকৈ আকাৰ আৰু আকৃতিৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।
2+4+4=10

Define State and Nation. Discuss briefly the geographical attributes of the State with special emphasis on size and shape and their significance.

26P/1437

(Turn Over)

4. এইচ. জে. মেকিণ্ডাৰ হাৰ্টলেণ্ড তত্ত্বৰ সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা। মেকিণ্ডাৰ হাৰ্টলেণ্ড তত্ত্ব আৰু স্পাইকমেনৰ ৰিমলেণ্ড ধাৰণাৰ মাজৰ ভূ-কৌশলগত পাৰ্থক্য ব্যাখ্যা কৰা। বৰ্তমান সময়ত হাৰ্টলেণ্ড তত্ত্বৰ প্ৰাসংগিকতা আলোচনা কৰা।

4+4+2=10

Critically examine the Heartland theory of H. J. Mackinder. State how Mackinder's Heartland theory geo-strategically differs from Spykman's Rimland ideas. Discuss the present-day validity of the Heartland theory.

অথবা / Or

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সীমাৰ প্ৰধান কাৰ্যসমূহ উল্লেখ কৰা। ভৌতিক, জ্যামিতিক আৰু সাংস্কৃতিক উপাদানৰ ভিত্তিত সীমাৰ শ্ৰেণীবিভাজন বিশ্বৰ উপযুক্ত উদাহৰণসহ আলোচনা কৰা। 4+6=10

State the major functions of international boundaries. Classify boundaries on the basis of physical, geometrical, and cultural factors with relevant examples from across the world.

★ ★ ★